

Також слід зазначити, що за останні 5 років відбулися зміни в вимогах до кольору килима. На заміну червоному кругу на жовтому килимі використовується помаранчевий круг на темно-синьому килимі. Килим має коло (місце для боротьби) діаметр якого дорівнює 9 м, оточений захисним полем шириною 1,5 м, по середині також є центральне коло діаметром 1 м, позначений помаранчевою лінією шириною 10 см. Внутрішня частина килима, яка оточена колом та призначена для боротьби має бути 7 м в діаметрі [**Ошибка! сточник ссылки не найден.**].

Висновки. Отже слід зробити висновки, що правила боротьби змінювались дуже часто з моменту становлення боротьби. Та проаналізувавши правила суддівства з вільної боротьби за 5 років, слід відмітити, що суттєвих змін вони не зазнали.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Абдуллаев А. К., Воронін Д. Є. Ребар І. В. Теорія і методика викладання вільної боротьби. Мелітополь : 2012. 245 с.
2. Єзан В. Г. Проблеми підготовки спортсменів у вільній боротьбі. Електронне видання «Єдиноборства». Х. : ХДАФК. 2017. №1. С. 23–25.
3. Mahmut Aşak. The Importance of Motor Tests in Reducing the Injury of Children Who Are New to Wrestling. International Journal of Wrestling Science. 2015. V.5. P. 47–51.
4. Myers, R. J., Linakis, S. W., Mello, M. J., & Linakis, J. G. (2011). Competitive wrestling-related injuries in school aged athletes in U.S. emergency departments. Western Journal of Emergency Medicine, 11(5), P. 442–449.
5. Правила спортивних змагань з боротьби вільної та боротьби грекоримської Міністерство молоді та спорту України 2022
6. Загура Ф.І. Організаційно-методичні особливості борців у навчально-спортивних закладах : Лекції з дисципліни «Теорія та методика обраного виду спорту». 2013. С. 13.
7. Закон України «Про антидопінговий контроль у спорті» за станом на 19.12.2022 / Верховна Рада України. Офіц. вид. К. : Парламент. вид-во, 2011. №11. 69 с.
8. Організація та методика спортивно-масової роботи: навч. посібник / уклад.: Цибульська В.В., Безвержня Г.В. Умань : ВПЦ «Візаві», 2014. 220 с.
9. Белоглазов С.А., Тараканов Б.І., Воробйов В.А. Структура змагальних поєдинків спортсменок в жіночій вільній боротьбі// Вчені записки університету П.Ф. Лесгафта. 2007. №1 (23) С.76-82
10. Первачук Р. В. Удосконалення фізичної підготовки кваліфікованих борців вільного стилю з використанням спрямованого впливу на системи енергозабезпечення : автореф. дис канд. наук з фіз. виховання та спорту : 24.00.01 / Первачук Р. В.; Львів. держ. ун-т фіз. культури. Львів, 2016. С. 19
11. Революция оптимального здоровья Джонсон Д.; пер. с англ. ООО «Эмвей Украина». К., 2010. 408 с.
12. Ушакова І.М. Вікова психологія: курс лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2016. С123
13. Платонов Ст Н. Система підготовки спортсменів в олімпійському спорті. Загальна теорія та її практичні додатки. Гідручник [для тренерів]: у 2 кн. К.: Олімп. літ., 2015. 680 с.

Овчинніков Артем, Ворона Віта

АНАЛІЗ ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ ЗІ СТРІЛЬБИ З ЛУКА В УКРАЇНІ ЗА ПЕРІОД 2020-2023 РОКИ

*Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут фізичної культури*

Анотація. У роботі було окреслено види змагань і вікові групи спортсменів, які існують у стрільбі з лука. Визначено, в яких саме змаганнях беруть участь українські спортсмени. Встановлено кількість проведених різних Всеукраїнських змагань серед дорослих, юніорів та кадетів у період з 2020 по 2023 роки.

Ключові слова: стрільба з лука, види змагань, змагання.

Ovchinnikov Artem, Vorona Vita. Analysis of archery competitions in Ukraine for the period of 2020-2023.

Abstract. The article describes the types of competition and age groups of athletes that exist in archery. It has been determined in which competitions Ukrainian athletes participate. The number of various All-Ukrainian competitions among adults, juniors and cadets in the period from 2020 to 2023 has been established.

Keywords: archery, types of competitions, competitions.

Постановка проблеми. Рівень досягнень у сучасному стрілецькому спорті, зокрема і в стрільбі з лука, настільки високий, що досягти цього рівня і тим більше випередити вже існуючі спортивні результати можуть лише ті спортсмени, які мають унікальне поєднанням відповідних здібностей, які досягли надзвичайно високого рівня розвитку. Практика спорту та результати наукових досліджень підтверджують, що для досягнення результатів на міжнародному рівні в стрілецькому спорті потрібно витратити від 8 до 10 років на систематичну підготовку [2].

Інтенсивна змагальна діяльність лучників ставить перед спортсменами високі вимоги щодо спеціальної підготовки [3]. Зміни у правилах змагань, спрямовані на підвищення ефективності цього виду спорту, вимагають від учасників надзвичайної уваги під час кожного вистрілу. Більше того, стрільба з лука належить до категорії видів спорту, де поставлені високі вимоги до спеціальної фізичної підготовки [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Своєчасний аналіз змагальної діяльності стрільців з лука, дозволяє вносити корективи у тренувальний процес, виявляти і виправляти помилки в техніці. На цьому наголошується в роботах Б.А. Виноградського [3]; С. В. Антонова, М. П. Пітина [1]; Є. Солоненка, В. Ворони, А. Ратова А. [5] та інших.

В межах дослідження ми ставили **мету** проаналізувати проведення змагань зі стрільби з лука в Україні за період 2020-2023 роки.

Результати дослідження. Для проведення якісного аналізу змагальної діяльності українських лучників треба спочатку визначитися з видами змагань які існують зі стрільби з лука, а також визначити в яких саме змаганнях приймають участь лучники з нашої країни.

В правилах змагань зі стрільби з лука, наданих Федерацією, визначено у пункті 1.1.1 певний перелік видів змагань (рис.1) [4].

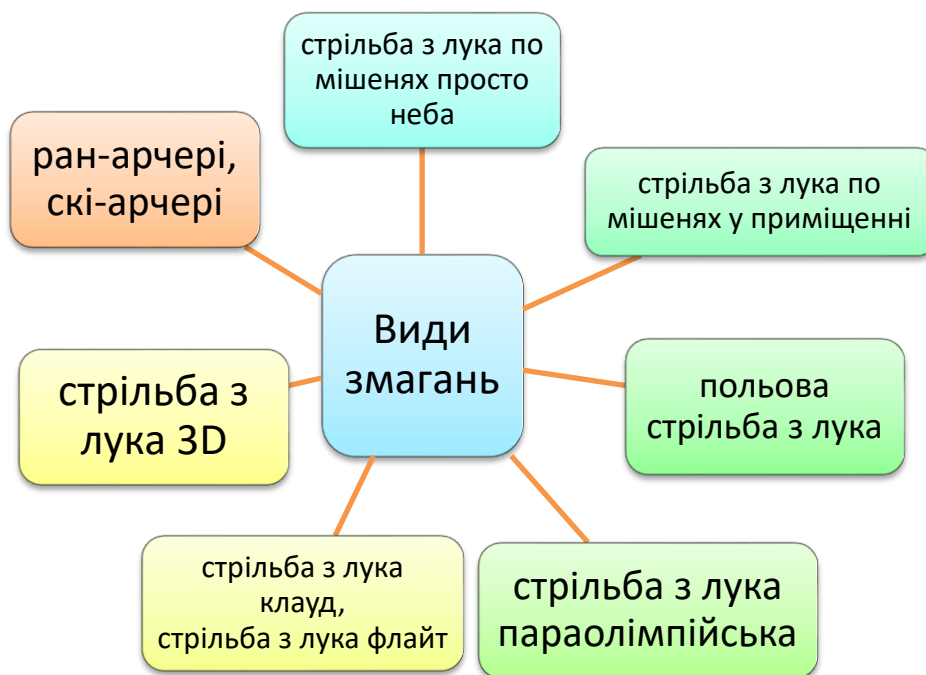

Рис. 1. Види змагань зі стрільби з лука [4]

Також, відповідно до цих видів змагань існує віковий розподіл спортсменів за роками народження (рис. 2). Для нашого дослідження ми обрали категорії кадетів, юніорів і дорослих.

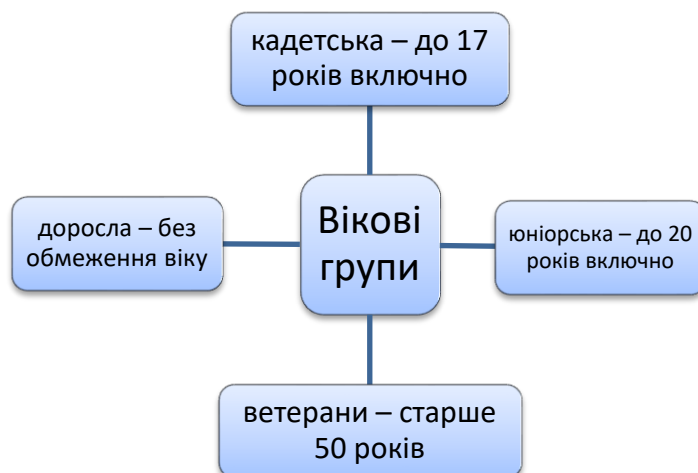

Рис. 2. Вікові групи [4]

Проаналізувавши офіційний сайт Федерації стрільби з лука України (<https://archeryua.com/docs/>) [6], а саме розділ з результатами змагань, було визначено які саме види змагань проводилися в Україні за останні роки серед дорослих, юніорів і кадетів.

З отриманих даних зроблено обчислення щодо кількості змагань які проводилися в Україні і в яких приймали участь дорослі спортсмени, юніори і кадети (рис. 3)

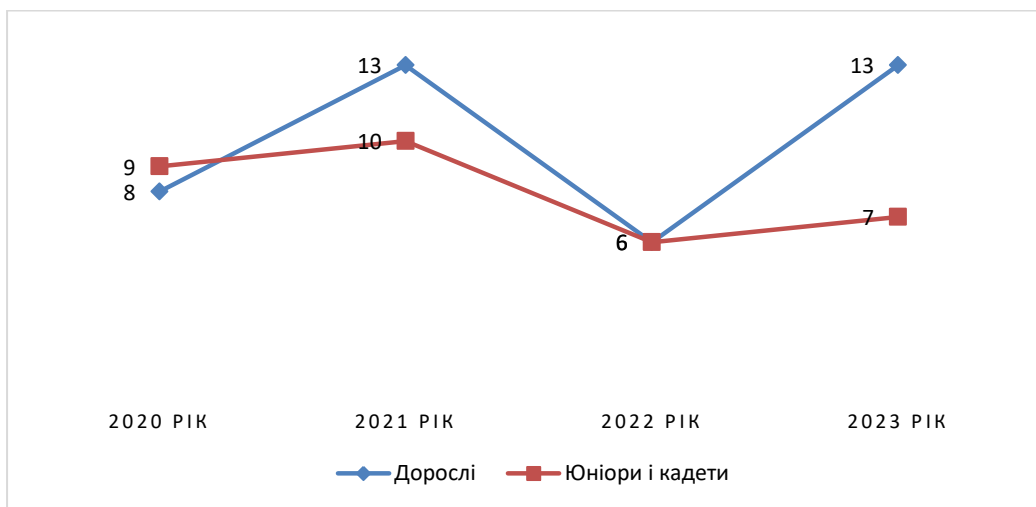

Рис. 3. Кількість проведених Всеукраїнських змагань для дорослих спортсменів, юніорів і кадетів у 2020-2023 роках

Проаналізований період є складним для України. Через пандемію у 2020 році було скасовано значну кількість змагань. В 2021 році вдалося відновити більшість змагань як для дорослих, так і для більш молодших груп. В 2022 році через початок військових дій також значну частину змагань було скасовано, а в 2023 році вже спостерігається тенденція до відновлення проведення більшості змагань. В той же час географія змагань змінилася відповідно до обставин.

Як бачимо з рисунка 3 у 2020 році було проведено 8 Всеукраїнських змагань для дорослих і 9 для юніорів і кадетів. У 2021 було проведено найбільшу кількість змагань за досліджуваний період – 23 (13 для дорослих і 10 для юніорів і кадетів). У 2022 році

українські лучники прийняли участь лише в 12 Всеукраїнських змаганнях (однакова кількість для вікових груп). В 2023 році ситуація зі змагальною діяльністю вже дещо покращилася – 20 змагань на рік (13 для дорослих і 7 для юніорів і кадетів).

В таблиці 3.3 зібрано інформацію щодо міжнародних змагань (I-II ранг) в яких мали приймати участь українські спортсмени у період з 2020 по 2023 роки.

Таблиця 1

Міжнародні змагання зі стрільби з лука, заплановані на 2020-2023 рік

<i>Назва змагань</i>	<i>2020 рік</i>	<i>2021 рік</i>	<i>2022 рік</i>	<i>2023 рік</i>
Міжнародний турнір Кахраман Багатир (II ранг)			06-10.04	
I етап Кубку світу (II ранг)		19-25.04	19-24.04	18-23.04
II етап Кубку світу (II ранг)		17-23.05		
Чемпіонат Європи (II ранг)		31.05-06.06	14-19.02 06-12.06	
Гран-Прі Європи (II ранг)		14-21.03 6-11.04	03-08.05	03-08.04 29.05-04.06
III етап Кубку світу (II ранг)		22-27.06	17-22.05 21-26.06	
I етап Кубку Європи серед юніорів та кадетів (II ранг)		17-22.05		01-06.05
II етап Кубку Європи серед юніорів та кадетів (II ранг)		02-07.08		05-10.06
Чемпіонат Європи серед юніорів та кадетів (II ранг)			15-20.08	
Міжнародне змагання «Золота Осінь» серед дорослих та кадетів (II ранг)	07-12.09	06-11.09		
Фінал Кубку світу (II ранг)		29-30.09		
IV етап Кубку світу (II ранг)			19-24.07	15-20.08
XXXII літні Олімпійські ігри (I ранг)		23-31.07		
Чемпіонат Світу серед юніорів та кадетів (II ранг)		09-15.08		03-09.07
Чемпіонат Світу (II ранг)		20-26.09		31.07-06.08
Всесвітня літня гімназіада (II ранг)		14-25.10	14-22.05	
Міжнародний турнір «Вікторія Кап» серед юніорів та кадетів (II ранг)			05-08.05	
Меморіал Ірини Шидловської (II ранг)			24-26.06	09-11.06
Кубок Європи серед юніорів та кадетів (II ранг)			25-31.07	
III Європейські ігри (II ранг)				23-29.06

Як бачимо з таблиці 1 більшість міжнародних змагань у 2020 році було скасовано, а деякі і перенесено на наступний рік. В 2021 році українські спортсмени мали прийняти участь в 14 міжнародних змаганнях, а в 2022 році – в 13. Натомість в 2023 році наші спортсмени мали відвідати 10 змагань високого рангу. Дорослі спортсмени прийняли участь у 2021 році в 6 змаганнях, а в 2022 і 2023 роках – в 4 змаганнях на рік.

Висновки. Для проведення якісного аналізу змагальної діяльності українських лучників було окреслено види змагань, які існують у стрільбі з лука, а також визначено, в яких саме змаганнях беруть участь українські спортсмени. При цьому, враховувався віковий розподіл спортсменів для розгляду результатів різних вікових груп.

З аналізу було виявлено, що в правилах змагань зі стрільби з лука визначено різні види змагань різного рангу. На основі результатів проведеного дослідження офіційного сайту Федерації стрільби з лука України, було встановлено кількість і дати проведення різних Всеукраїнських змагань серед дорослих, юніорів та кадетів у період з 2020 по 2023 роки. Аналіз показав, що через обставини, такі як пандемія та військові дії, кількість та географія проведення змагань може змінюватися.

З'ясовано, які змагання зі стрільби з лука проводилися та в яких приймали участь українські лучники протягом розглянутого періоду.

Перспективи подальших досліджень пов'язані зі збором інформація про змагальну діяльність окремих стрільців з лука для подальшого аналізу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Антонов С. В., Пітин М. П. Результативність висококваліфікованих стрільців з лука у контрольних вправах із ускладненими умовами виконання. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2011. № 9. С. 8-10.
2. Антонов С., Іваницький Г. Відеоконтроль характеристик техніки пострілу в стрільбі з лука. *Моделювання та інформаційні технології у фізичному вихованні та спорті* : тези доп. XII Міжнар. наук. конф. Львів, 2016. С. 52-54.
3. Виноградський Б. А. Спортивна стрільба з лука: основи й удосконалення спеціальної підготовленості: монографія. Львів : ЛДУФК, 2012. 306 с.
4. Правила спортивних змагань зі стрільби з лука. Федерація стрільби з лука України. Режим доступу: <https://archeryua.com/wp-content/uploads/2022/12/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0-%D0%A4%D0%A1%D0%9B%D0%A3-2022.pdf>
5. Солоненко Є., Ворона В., Ратов А. Аналіз змагальної діяльності збірної команди України зі стрільби з лука з 2013 по 2016 рік. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*. Збірник наукових праць. 2017. Випуск 3. С. 416-422.
6. Федерація стрільби з лука України. Офіційний сайт. Режим доступу: <https://archeryua.com>

Павленко Богдан, Ворона Віта

АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ У ПРОЦЕСІ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

*Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут фізичної культури*

Анотація. У роботі було розглянуто сучасні тенденції фізичної культури і спорту у процесі волонтерської діяльності. Визначено новітні характеристики та переваги сучасних волонтерів. Розглянуто, поетапно, організація підготовки волонтерів до діяльності на Олімпійських іграх.

Ключові слова: тенденції, фізична культура і спорт, волонтерська діяльність.

Pavlenko Bohdan, Vorona Vita. Analysis of current trends in the development of physical culture and sports in the process of volunteering.

Abstract. The paper examines current trends in physical culture and sports in the process of volunteering. The newest characteristics and advantages of modern volunteers are identified. The organization of volunteer training for the Olympic Games is considered in stages.

Keywords: trends, physical culture and sport, volunteering.

Постановка проблеми. В сьогоденні спостерігається тенденція інтернаціоналізації волонтерів у спортивній волонтерській службі. Про це свідчать зміни у волонтерських проектах та кількості країн-учасниць організації Олімпійських та Параолімпійських ігор. Наприклад, організація SCULT спільно з Erasmus+ Sport розробили та реалізували проект, спрямований на інтернаціоналізацію спортивного волонтерства. SCULT очолює міжнародний рух спортивних волонтерів, який об'єднує людей різного віку, організаторів спортивних заходів і спортивних клубів на місцевому та міжнародному рівнях.

Вивчення міжнародного досвіду відбору та підготовки олімпійських волонтерів, синтез та узагальнення інформації, дають змогу визначити методи організації підготовки волонтерів, які мають форму самостійних етапів, таких як: етап підготовки; організація відбору; організація навчання.